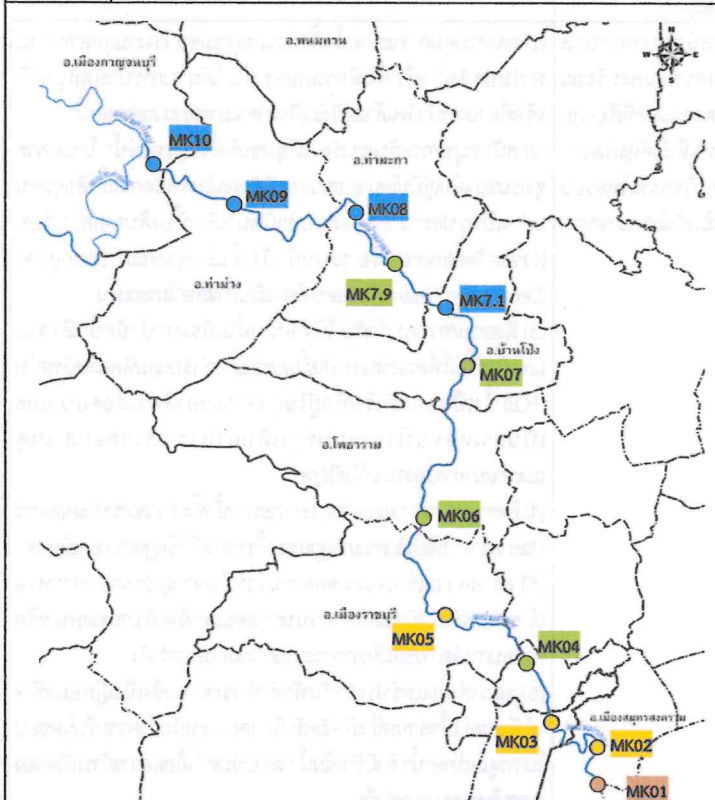

การดำเนินงาน : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 8 ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน กลุ่มน้ำแม่กลอง (แม่น้ำแม่กลอง) ครั้งที่ 3/2567 ระหว่างวันที่ 24-25 เมษายน 2567 จำนวน 12 สถานี ประเมินคุณภาพน้ำตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (แม่น้ำแม่กลอง กำหนดเป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 3) และดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI)

	สถานี MK10 : บริเวณบ้านปากแพรก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ค่า WQI = 91 (อยู่ในเกณฑ์ดีมาก)	สถานี MK07 : บริเวณสะพานเฉลิม-พระเกียรติ 60 พรรษาฯ จ.ราชบุรี ค่า WQI = 89 (อยู่ในเกณฑ์ดี)
	สถานี MK09 : บริเวณท้ายเขื่อนแม่กลอง อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี ค่า WQI = 93 (อยู่ในเกณฑ์ดีมาก)	สถานี MK06 : บริเวณสะพานวัดใหม่ข้ามฝาย อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ค่า WQI = 89 (อยู่ในเกณฑ์ดี)
	สถานี MK08 : บริเวณบ้านท่าเรือ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ค่า WQI = 93 (อยู่ในเกณฑ์ดีมาก)	สถานี MK05 : บริเวณหน้าค่ายกาญจน์รังษี อ.เมือง จ.ราชบุรี ค่า WQI = 64 (อยู่ในเกณฑ์พอใช้)
	สถานี MK7.9 : บริเวณสะพานเฉลิมพระเกียรติ ร.9 อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ค่า WQI = 87 (อยู่ในเกณฑ์ดี)	สถานี MK04 : บริเวณสะพานสมเด็จพระอัมรินทร์ จ.สมุทรสงคราม ค่า WQI = 90 (อยู่ในเกณฑ์ดี)
	สถานี MK01 : บริเวณปากน้ำแม่กลอง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม ค่า WQI = 58 (อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม)	สถานี MK02 : บริเวณหน้า รพ.สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จ.สมุทรสงคราม ค่า WQI = 63 (อยู่ในเกณฑ์พอใช้)
สถานี MK7.1 : บริเวณสะพานวัดศาลบึง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี ค่า WQI = 91 (อยู่ในเกณฑ์ดีมาก)	สถานี MK03 : บริเวณสะพานสมเด็จพระศรีสุริเยนทร์ จ.สมุทรสงคราม ค่า WQI = 68 (อยู่ในเกณฑ์พอใช้)	

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง ครั้งที่ 3/2567

แหล่งน้ำ	สถานี	วันที่เก็บตัวอย่าง	ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำที่สำคัญ					⁽¹⁾ WQI	⁽²⁾ ประเภทแหล่งน้ำ (คุณภาพน้ำ)	ตัวชี้วัดที่เป็นปัญหา
			DO mg/l	BOD mg/l	TCB	FCB	NH ₃ -N mg/l			
					MPN/100 ml					
แม่น้ำแม่กลอง	MK01	25 เม.ย. 67	5.4	0.90	33,000	1,400	0.10	58	4	TCB
	MK02	25 เม.ย. 67	5.7	1.00	23,000	790	ไม่พบ	63	4	TCB
	MK03	25 เม.ย. 67	6.1	1.10	7,900	1,700	ไม่พบ	68	3	-
	MK04	25 เม.ย. 67	7.9	0.90	3,300	220	ไม่พบ	90	2	-
	MK05	25 เม.ย. 67	7.8	0.80	23,000	1,700	0.10	64	4	TCB
	MK06	24 เม.ย. 67	7.7	1.40	2,200	170	ไม่พบ	89	2	-
	MK07	24 เม.ย. 67	8.0	0.80	4,900	270	ไม่พบ	89	2	-
	MK7.1	24 เม.ย. 67	8.0	0.70	2,300	490	ไม่พบ	91	2	-
	MK7.9	24 เม.ย. 67	7.9	1.00	4,900	330	ไม่พบ	87	2	-
	MK08	24 เม.ย. 67	7.8	0.70	2,200	110	ไม่พบ	93	2	-
	MK09	24 เม.ย. 67	7.3	0.80	330	78	ไม่พบ	93	2	-
	MK10	24 เม.ย. 67	7.5	0.60	1,400	130	0.10	91	2	-
เทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำ										
มาตรฐานคุณภาพน้ำประเภทที่ 3			≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5			พอใช้

ผลการตรวจวัด : ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง ปิงปประมาณ พ.ศ. 2567 (ครั้งที่ 3) จำนวน 12 สถานี

- ประเมินคุณภาพน้ำตามดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) พบว่า ⁽¹⁾คุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลองอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่า WQI = 81)
- ประเมินคุณภาพน้ำตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน พบว่า ⁽²⁾ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลองอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

แหล่งน้ำที่กำหนด (ประเภทที่ 3)

ตัวชี้วัดที่เป็นปัญหา

แหล่งน้ำ	ปัญหาคุณภาพน้ำ		แนวทางแก้ไข
	ตัวชี้วัดที่เป็นปัญหา	รายละเอียดสถานีที่เป็นปัญหา/สาเหตุ	
แม่น้ำแม่กลอง	TCB	- บริเวณปากน้ำแม่กลอง(MK01) และบริเวณหน้าโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า(MK02) อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม และบริเวณหน้าค่ายภานุรังษี(MK05) อ.เมือง จ.ราชบุรี มีการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) มีค่าสูงเกินมาตรฐาน โดยสาเหตุที่สำคัญเกิดจากการปนเปื้อนของแบคทีเรีย จากการระบายน้ำทิ้งของกิจกรรมโดยรอบที่ไม่ได้ผ่านการบำบัดที่ถูกต้องหรือไม่ผ่านการบำบัดแล้วแต่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ชุมชน ฟาร์มปศุสัตว์ หรือสถานประกอบการต่าง ๆ	(1) ลด/ควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มปศุสัตว์ หรือพื้นที่การเกษตร ที่ไม่ได้ผ่านการบำบัดที่ถูกต้องหรือไม่ผ่านการบำบัดแล้วแต่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ลงสู่แหล่งน้ำ (2) สนับสนุน/กระตุ้นแรงจูงใจ ให้ชุมชนที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ โดยเฉพาะชุมชนขนาดใหญ่มีนโยบาย แผนงาน ที่ชัดเจนในการจัดการน้ำเสียชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ระบบบำบัดน้ำเสียเบื้องต้นจากครัวเรือน (Onsite Treatment) หรือ ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนแบบแยกศูนย์ (Decentralize Treatment Plant) ก็อาจเป็นทางเลือกในระยะสั้น (3) ติดตาม/ควบคุมกำกับ ให้ท้องถิ่นที่ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม และเป็นพื้นที่ที่ตรวจพบการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) ซึ่งเป็นแบคทีเรียที่อยู่ในอุจจาระของสัตว์ เลือดอู่น และเป็นสาเหตุของโรคระบบทางเดินอาหาร ตรวจสอบสาเหตุ และหาแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหา (4) ติดตามตรวจสอบและควบคุมการระบายน้ำทิ้ง จากสถานประกอบการ ประเภทต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด (5) สร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการหรือเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ ดำเนินการลดและจัดปริมาณมลพิษ หรือควบคุมการจัดการของเสียจากกระบวนการผลิตอย่างจริงจัง (6) รณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้ก่อมลพิษ ให้กับแหล่งน้ำส่วนหนึ่งเกิดจิตสำนึกและตระหนักถึงความรับผิดชอบในการดูแลรักษา น้ำ สิ่งมีชีวิตในน้ำ ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของทุกคนในชุมชน อย่างยั่งยืน

หมายเหตุ :

⁽¹⁾WQI หมายถึง ค่าดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (Water Quality Index) ซึ่งนำค่าของดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ มาคิดคำนวณ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และแอมโมเนีย (Ammonia : NH₃-N) มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0-100 โดยแบ่งเกณฑ์คุณภาพน้ำได้ดังนี้
คะแนน 0-30 คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก, 31-60 คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม, 61-70 คุณภาพน้ำพอใช้, 71-90 คุณภาพน้ำดี, 91-100 คุณภาพน้ำดีมาก

⁽²⁾ประเภทแหล่งน้ำ คุณภาพน้ำที่กำหนดตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ดังนี้

ประเภทที่ 1 ได้แก่ แหล่งน้ำที่มีสภาพตามธรรมชาติโดยปราศจากน้ำทิ้งจากกิจกรรมทุกประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ (1) การอุปโภคและบริโภคโดยตรงผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติก่อน (2) การขยายพันธุ์ตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตระดับพื้นฐาน (3) การอนุรักษ์ระบบนิเวศของแหล่งน้ำ

ประเภทที่ 2 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ (1) การอุปโภคและบริโภคโดยตรงผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านการบำบัดการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน (2) การอนุรักษ์สัตว์น้ำ (3) การประมง (4) การว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำ

ประเภทที่ 3 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ (1) การอุปโภคและบริโภคโดยตรงผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านการบำบัดการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน (2) การเกษตร

ประเภทที่ 4 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ (1) การอุปโภคและบริโภคโดยตรงผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านการบำบัดการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน (2) การอุตสาหกรรม

ประเภทที่ 5 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการคมนาคม

⁽³⁾มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

มาตรฐานคุณภาพน้ำ	DO	BOD	TCB	FCB	NH ₃ -N	ระดับคุณภาพน้ำ
	mg/l	mg/l	MPN/100 ml		mg/l	
มาตรฐานคุณภาพน้ำประเภทที่ 1	๘	๘	๘	๘	๘	ดีมาก
มาตรฐานคุณภาพน้ำประเภทที่ 2	≥6.0	≤1.5	≤5,000	≤1,000	≤0.5	ดี
มาตรฐานคุณภาพน้ำประเภทที่ 3	≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5	พอใช้
มาตรฐานคุณภาพน้ำประเภทที่ 4	≥2.0	≤4.0	-	-	≤0.5	เสื่อมโทรม
มาตรฐานคุณภาพน้ำประเภทที่ 5	-	-	-	-	-	เสื่อมโทรมมาก

คำอธิบายเพิ่มเติม : ๘ หมายถึง เป็นไปตามธรรมชาติ